

**Załącznik
do Uchwały Nr LI.545.2014
z dnia 24 marca 2014 r.
Rady Miejskiej w Brwinowie**

Plan odnowy miejscowości Biskupice na lata 2014 – 2020

Biskupice, 2014 r.

Spis treści:

1.	Wstęp	3
2.	Charakterystyka gminy Brwinów i sołectwa Biskupice	4
3.	Historia miejscowości Biskupice	6
4.	Zabytki w Biskupicach	6
	4.1. Miejsca kultu religijnego	7
	4.2. Miejsca pamięci.....	9
	4.3. Odkrycia archeologiczne	9
	4.4. Pomniki przyrody	13
5.	Ochotnicza Straż Pożarna w Biskupicach - stowarzyszenie i placówka użyteczności publicznej	14
6.	Demografia gminy Brwinów.....	19
7.	Gospodarka	20
8.	Rolnictwo.....	21
9.	Środowisko naturalne	21
10.	Infrastruktura	21
	11.1 Komunikacja.....	21
	11.2 Zaopatrzenie w wodę, sieć kanalizacyjna, sieć gazowa oraz źródła energii.....	22
11.	Analiza zasobów sołectwa Biskupice	23
12.	Analiza SWOT miejscowości Biskupice.....	25
13.	Plan działań	26
14.	Opis zadań do realizacji oraz ich uzasadnienie	26
15.	Szacunkowy koszt planowanych przedsięwzięć	29
16.	System wdrażania i monitoringu.....	29
17.	Podsumowanie.....	30
	Spis rysunków, wykresów, tabel	31
	Bibliografia	32

1 Wstęp

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich jest jednym z priorytetowych zadań jakie stoją przed władzami samorządów w momencie integracji z Unią Europejską. Celem jest intensyfikacja działań zmierzających do zmniejszenia dysproporcji w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich. Nieodzownym elementem skorzystania z tej szansy jest przygotowanie przez sołectwa odpowiednich dokumentów.

Plan odnowy miejscowości Biskupice został opracowany w celu wykorzystania istniejącego potencjału i szans rozwojowych, a zarazem umożliwienia dostępu do środków pomocowych krajowych i unijnych. Jest to dokument strategiczny określający rozwój wsi w sferze inwestycyjno-remontowej oraz społeczno-kulturalnej. Zasięg terytorialny dokumentu wyznaczają granice sołectwa Biskupice, należącego do gminy Brwinów (powiat pruszkowski, województwo mazowieckie).

Przedstawiony plan na lata 2014-2020 jest dokumentem otwartym a zapisane w nim zadania będą aktualizowane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, pojawiających się nowych możliwości oraz zmiany hierarchii priorytetów przyjętych przez Radę Miejską w Brwinowie i Radę Sołecką wsi Biskupice. Uwzględniane będą również nowe potrzeby zgłaszane przez nieformalne grupy mieszkańców, organizacje pozarządowe oraz sektor publiczny i prywatny.

Opracowany dokument zawiera charakterystykę miejscowości, jej historię, analizę zasobów, określenie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń za pomocą analizy SWOT, a także planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań. Diagnozuje aktualną sytuację wsi oraz określa cele i kierunki działań wraz z kluczowymi zadaniami w sferze społeczno-gospodarczej, zaplanowanymi do realizacji na lata 2014-2020. Ma on charakter strategiczny, a jego sporządzenie jest podstawą do ubiegania się o wsparcie finansowe ze środków zewnętrznych, m.in. z unijnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (w ramach działania Odnowa i rozwój wsi lub poprzez podejście Leader; Regionalny Program Operacyjny) oraz innych programów i funduszy.

2 Charakterystyka gminy Brwinów i sołectwa Biskupice

Gmina Brwinów jest jedną z 50 gmin miejsko-wiejskich położoną w zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie przuskowskim, około 20 km od Warszawy. Powierzchnia gminy wynosi 69,16 km², z czego 10,06 km² zajmuje miasto Brwinów. Gmina liczy ponad 23 tys. mieszkańców. Wieś Biskupice wg stanu dzień 31.12.2013 r. liczyła 224 mieszkańców. Wśród 6 gmin powiatu przuskowskiego zajmuje 3 miejsce pod względem ludności i 2 miejsce pod względem powierzchni.

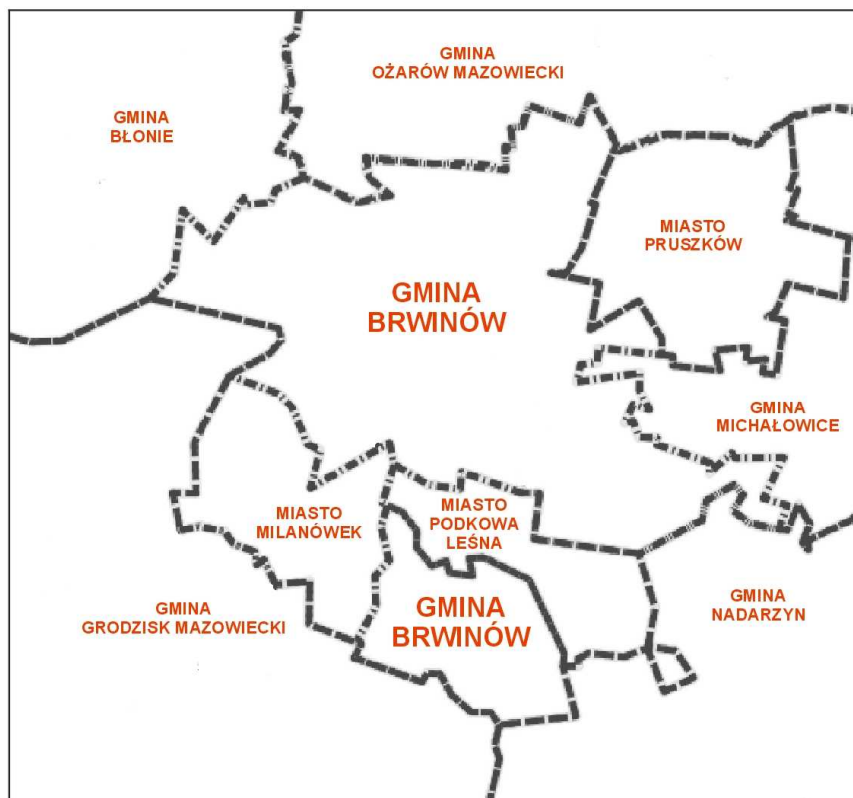

Rys. 1. Mapa Gminy Brwinów

Gmina Brwinów graniczy z następującymi gminami [rys.2]:

- od północy: Błonie i Ożarów Mazowiecki;
- od wschodu: Pruszków i Michałowice;
- od południa: Nadarzyn, Podkowa Leśna, Grodzisk Mazowiecki, Milanówek.

Sołectwo Biskupice jest jednym z 15 sołectw wyodrębnionym w podziale administracyjnym gminy Brwinów.

Rys. 2. Mapa gminy Brwinów wraz z okolicznymi gminami

Rys. 3. Mapa gminy Brwinów z podziałem na sołectwa

Od strony południowej Biskupice sąsiaduje z miastem Brwinów oraz wsią Kotowice, od zachodu z Miłęczinem, od strony północnej z Czubinem, zaś od wschodu z Krosną i Koszajcem.

3 Historia miejscowości Biskupice

Pierwsze ślady życia na obecnych terenach Biskupic pochodzą z ok. połowy III wieku p.n.e., gdy pojawiła się **kultura ceramiki sznurkowej**. Ludność tej kultury prowadziła koczowniczy i bardzo ruchliwy tryb życia. Kolejne odkrycia pochodzą z wczesnej epoki brązu (1500-1300 r. p.n.e.) - tzw. **kultura trzciniecka**, o społeczności pasterskiej. Następnie na tych terenach pojawiła się **kultura łuzicka** o charakterze osadniczym. Kolejną kulturą, której ślady odkryto na obszarze Biskupic, była **kultura grobów kloszowych**, o charakterystycznym sposobie grzebania zmarłych. Około połowy II wieku p.n.e. rozpoczął się okres żelaza, z drugim co do wielkości ośrodkiem metalurgicznym, którego najważniejsze osady znajdowały się na terenach Biskupic i okolicznych miejscowości. W czasach pierwszych Piastów tereny te wchodziły w skład skupiska osadniczego między rzekami Mrowią i Utratą, a na terenach Biskupic i sąsiednich miejscowości były osady mające wiejski i otwarty charakter, tworzące lokalną sieć osadniczą¹.

W „Słowniku geograficznym Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich” informacje o miejscowości Biskupice pojawiają się dwukrotnie. W tomie XV cz. 1 opisane są jako cyt.: *„wieś pow. błoński, ma 268 mk., 480 morg dwors., 358 włosc. W r. 1580 płaci tu Grzybowski, podkomorzy warszaw., dzierzawca wsi, od 13 łan km., a Stan. Pruszyński, wójt od 2 łan.”*. W tomie I natomiast Biskupice to, cyt. *„Wieś, pow. Błoński, gm. Helenów, par. Rokitno; w 1827 r. było 22 dm i 114 mk; obecnie 185 mk.”*.

Następne informacje pochodzą ze znacznie późniejszego okresu. Do roku 1945 właścicielem majątku Biskupice był Apolinary Skotnicki. Swoją gospodarkę nastawił on na uprawę buraka cukrowego. W tym celu założył do Józefowa tor kolejki wąskotorowej, którą dostarczał buraki. Na skutek reformy rolnej gospodarkę przejęła EKD (Elektryczna Kolej Dojazdowa). W 1949 r. gospodarstwo przeszło pod zarząd PGR, a w 1955 r. majątek przejęła Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. Obecne Biskupice swoim terytorium obejmują dawny majątek wieś oraz wieś Giełzew (zwany też Giełzów).

4 Zabytki w Biskupicach

Na terenie wsi Biskupice znajdują się miejsca kultu religijnego (kapliczki i krzyże), miejsce pamięci (kurhan), a także dwa pomniki przyrody.

---

¹ Dorota Słowińska, *Pradzieje Brwinowa i jego okolic*

4.1. Miejsca kultu religijnego

Nieodzownym elementem każdej polskiej wsi są przydrożne krzyże i kapliczki, które są budowane w różnych celach dziękczynnych, obrzędowych itp. Podobnie jest i w Biskupicach. Różne koleje losu sprzyjały wznoszeniu takich miejsc. Zawarte w opracowaniu opisy zostały zaczerpnięte z opracowania „Przydrożne obiekty sakralne. Kapliczki, figury i krzyże występujące na terenie Miasta i Gminy Brwinów” - Anny Pacanowskiej.

Rys. 4. Figura Matki Boskiej położona przy skrzyżowaniu drogi nr 720 i drogi do wsi Koszajec (ul. Długa).

Figura przedstawia stojącą na półkuli ziemskiej postać Matki Boskiej z lekko pochyloną głową i rozpostartymi, wyciągniętymi ku przodowi rękami, ubraną w suknię, płaszcz i welon. Umieszczona jest na postumencie z cegły klinkierowej. Figura Matki Boskiej zabezpieczona jest oszkloną gablotą. Całość otoczona jest drewnianym płotkiem.

Rys. 5 Przydrożna kapliczka z krzyżem i tablicą pamiątkową położona jest przy drodze nr 720, naprzeciwko domu nr 26.

Na kamiennej tablicy widnieje napis:

*„Ufnych w nadziejską koronę,
Przyjm Matko w Swoją obronę
A Syn Twój, który jest w niebie
Z Twej łaski wysłucha Ciebie”*

*Pobożny fundator
Wojciech Kowalski
Roku 1892”*

Wolorami artystycznymi odznacza się krzyż stalowy. Jest on bardzo pięknym przykładem kowalstwa artystycznego. O wartościach lokalnych, a zarazem kultowych, świadczy inskrypcja na tablicy, mówiąca o oddaniu się w opiekę Matce Bożej i Chrystusowi. Cały obiekt łączy w sobie wszystkie typowe cechy kapliczek przydrożnych - trójczłonowy korpus zwieńczony krzyżem, inskrypcję pamiątkową i wnękę z przedmiotem kultu. W oszklonej

wnęce umieszczono obrazki z podobizną Matki Boskiej. Posiada też wzorcowe usytuowanie na tle pól, między starymi drzewami.

Rys. 6. Przydrożny krzyż

Pod medalionem umieszczony był krzyżyk. Na części pionowej krzyża znajdował się napis reliefowy, zatarty. Krzyż otoczony był ogródkiem.

Dawniej na poboczu zakrętu drogi głównej, nieopodal budynku nr 9 stał również **krzyż drewniany**. Krzyż należał do dwuczłonowych obiektów tego rodzaju. Oba człony wykonane były z belek o przekroju kwadratowym. Na skrzyżowaniu ramion umieszczona była figura przedstawiająca postać Chrystusa Ukrzyżowanego. Na wysokości 1,0 m znajdował się okap, a pod nim medalion z podobizną Matki Boskiej i napisem następującej treści:

*„Ty coś karmiła świata Zbawienie,
Ty nam jak matka daj pożywienie.”*

Rys. 7. Krzyż **metalowy z kapliczką** położony za wsią przy drodze do wsi Czubin. Krzyż stoi za wsią na porośniętym trawą poboczu drogi, pomiędzy dwoma starymi drzewami lipowymi alei przydrożnej, na tle pól. Otoczony jest ogródkiem, wyznaczonym przez cztery słupki połączone szynami stalowymi.

Prosty krzyż z ceownika stalowego zakotwiony jest w postumencie – kapliczce dwuczłonowej. Oba człony postumentu mają formę prostopadłościanów o podstawach kwadratowych. Górna podstawa wyższego członu jest zaokrąglona, znajduje się w niej półokrągła nisza, z umieszczoną w niej figurką przedstawiającą Matkę Boską. Na skrzyżowaniu ramion krzyża mieszczona jest figura przedstawiająca postać Chrystusa ukrzyżowanego, osłonięta półokrągłym daszkiem.

4.2. Miejsca pamięci

Na terenie Biskupic znajduje się również **kurhan** – kwatera zbiorowa żołnierzy armii niemieckiej i rosyjskiej poległych w bitwie o Warszawę w październiku 1914 r. Jest to obiekt ziemny, złożony z rozrzuconych bloków i tablicy. Kurhan ma średnicę około 8 m, a tablica wymiary 0,43m x 1,45m.

Rys.8. Kurhan

Rys. 9. Zabytkowe tablice na kurhanie

Pierwotnie były tu tablice betonowe z inskrypcjami w języku niemieckim. Obecnie obiekt jest w złym stanie, tablica pamiątkowa jest nieczytelna oraz uszkodzona. Kurhan jest zarośnięty trawą.

4.3. Odkrycia archeologiczne

W ostatnich latach odkrycia archeologiczne potwierdzają, że tereny gminy Brwinów należały w okresie I w n.e. do jednego z największych na Mazowszu ośrodków hutniczych opartych na bogatych złożach rudy darniowej. Bardzo ciekawą ekspozycję pozostałości pochodzących z tamtych czasów można oglądać w nieopodal położonym Pruszkowie w Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego.

Jak podaje Dorota Słowińska w książce „Pradzieje Brwinowa i jego okolice” obszar Gminy Brwinów, charakteryzuje się dużym nasyceniem stanowisk archeologicznych. Wiąże się one niemal ze wszystkimi okresami pradziejów. W wyniku poszukiwań powierzchniowych

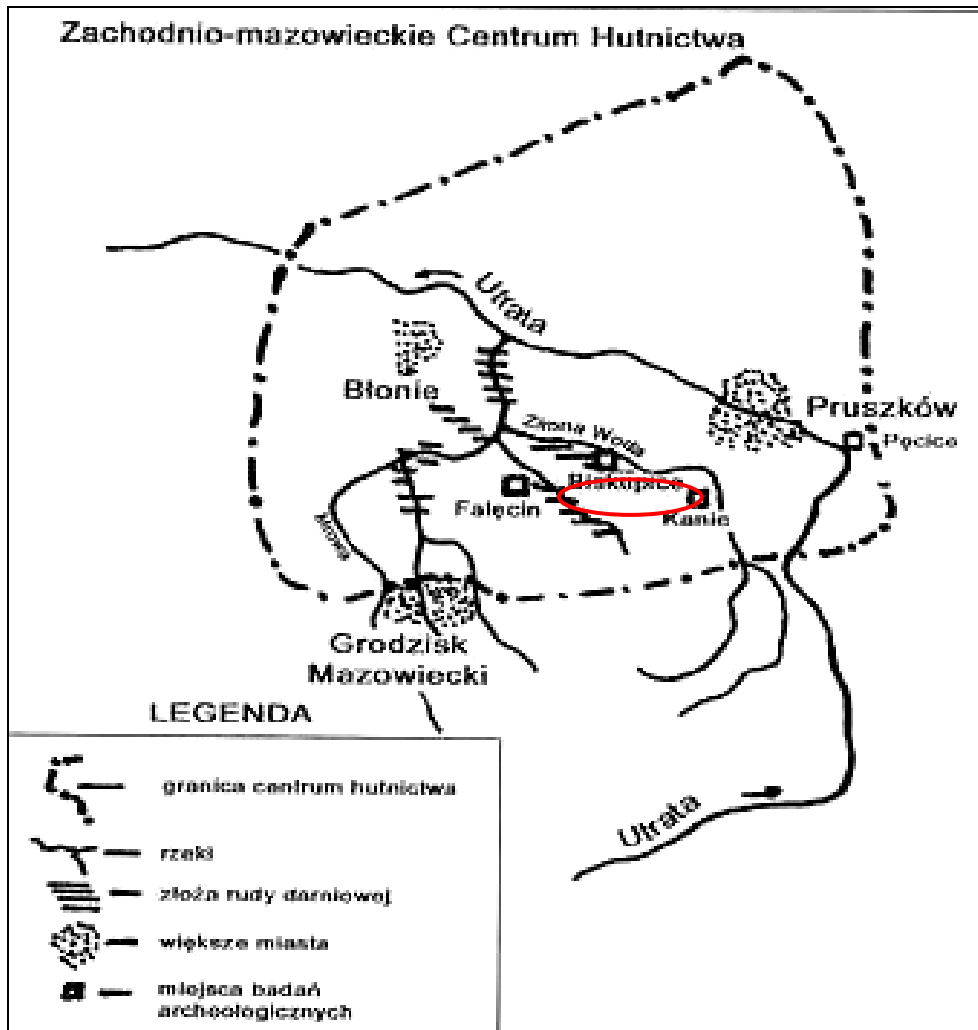
prowadzonych systematycznie na terenie Brwinowa oraz w jego najbliższej okolicy zarejestrowano 136 stanowisk archeologicznych. Udało się, między innymi, odkryć jedno z największych skupisk osadniczych Niżu Polskiego, pochodzące ze schyłkowych faz starożytności (I wiek p.n.e. do IV wieku n.e.). Ma ono unikatową specyfikację gospodarczą, jest to bowiem wielkie centrum produkcji metalurgicznej.

Z dotychczasowych badań wynika, iż ponad 2.000 lat temu na Mazowszu Zachodnim w rejonie Brwinowa i Pruszkowa istniał wysoce wyspecjalizowany ośrodek metalurgiczny, który był drugim co do wielkości w barbarzyńskiej Europie. Centrum mazowieckie zaspokajało nie tylko potrzeby miejscowe, ale było nastawione również na dalekosiężny zbył. Śladami osady w Brwinowie są liczne znaleziska archeologiczne, a wśród nich m.in. ponad 3000 dymarek i starożytnych pieców hutniczych.

Archeolodzy w połowie lat siedemdziesiątych odkryli w polach **Biskupic**, Fałęcina i Kań istnienie osad ludzkich i resztki wytwarzanych przez nie dóbr materialnych, które sięgają II w n.e.

Tutaj właśnie, w naszym rejonie, między łukiem Wisły a dolną Bzurą, w trójkącie Błonie – Grodzisk Mazowiecki - Pruszków, w dorzeczu Utraty, a ściślej w zlewiskach rzek Zimnej Wody i Rokitnicy, rozwinęła się produkcja żelaza.

W dolinach rzek Zimna Woda, Rokitnica i Utrata zalegały i jeszcze do dzisiaj występują znaczne ilości rudy darniowej (zwanej limonitem), która zawiera od 12 do 20% czystego żelaza. Na terenach przyległych do nadrzecznych łąk występowały znaczne ilości margla łąkowego (węglanu wapnia), który do chwili obecnej stosowany jest w hutnictwie żelaza jako topik. W sąsiadującej od południa Puszczy Jaktorowskiej, której pozostałości stanowią Lasy Młochowskie, rosły stare drzewa, z których pozyskiwano węgiel drzewny, gwarantujący przy spalaniu uzyskanie wysokiej temperatury (1200°C) niezbędnej do wytopu żelaza. Inspiratorami rozwoju hutnictwa byli Celtowie, którzy w I wieku n.e. opanowali te tereny i wyszkolili w tym zawodzie miejscowych rzemieślników. Po Celtach pozostały tylko nazwy rzek (Wisła, Bzura, Utrata). Zachodnio-mazowieckie centrum hutnictwa (taką nazwę nadano wykopaliskom archeologicznym naszego rejonu) badane jest wykopaliskowo od 1974 roku. Stwierdzono, że wiele osad hutniczych liczy od 5 do 15 tys. pozostałości po piecach hutniczych, które stanowią kłoc żużla uformowane w kotlinkach ziemnych.

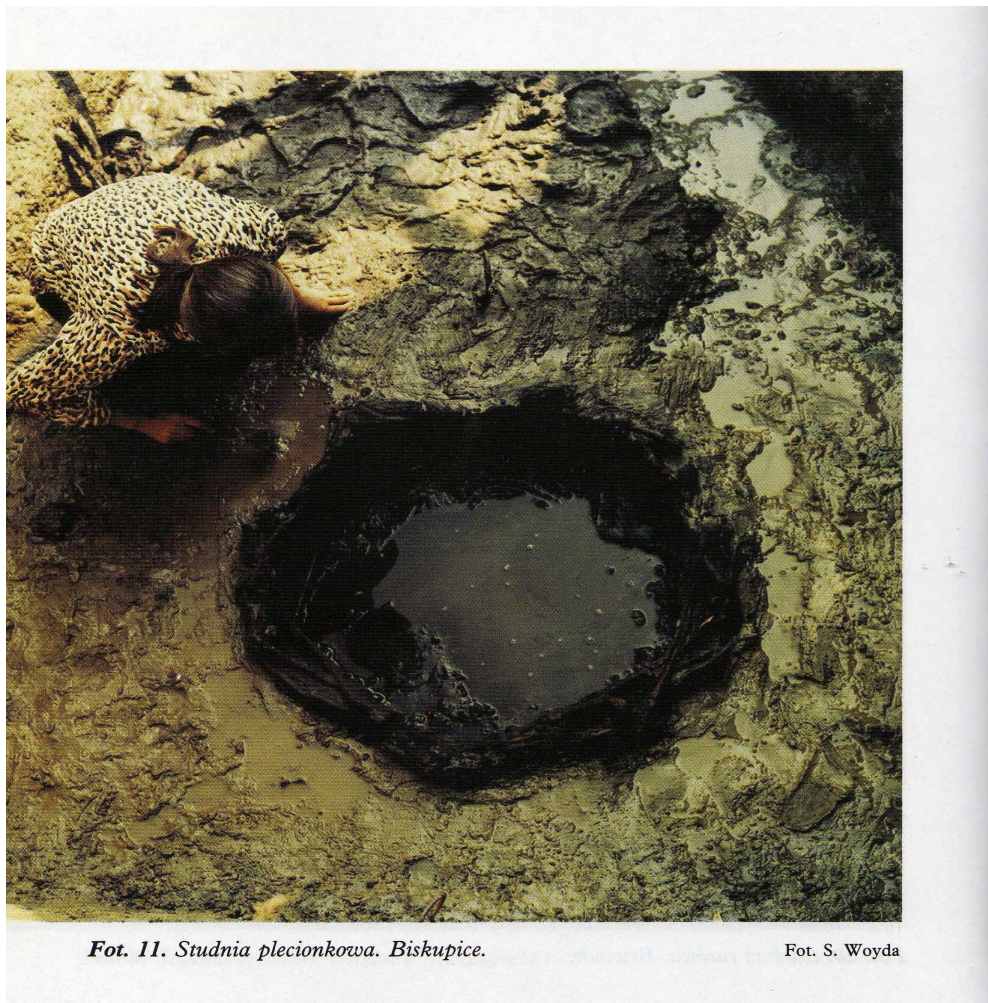

Rys. 5 Zachodnio-mazowieckie Centrum Hutnictwa

Na biskupickich i okolicznych polach odkryto 5.884 obiekty, w tym 3.719 pieców.

Odkrycie starożytnego hutnictwa ujawniło, że nasze tereny, leżące przed wiekami na peryferiach kulturowych, były nie tylko krainą rolniczą, ale że obok rolnictwa i hutnictwa zajmowano się wówczas i innymi dziedzinami produkcji. Na biskupickich polach za Brwinowem, na północnych brzegach Zimnej Wody odkryto kilka obiektów mieszkalnych oraz pomieszczeń magazynowych i produkcyjnych. Obiekty mieszkalne stanowiły ziemianki o powierzchni od 6 do 15 m² z paleniskiem przydomowym. W nich znaleziono resztki różnego sprzętu domowego: ciężarki tkackie, przędzy, narzędzia powroźnicze, sierpy i redlice do sochy. W pomieszczeniach magazynowych, w rozpadających się naczyniach glinianych odkryto resztki zwęglonych nasion żyta, pszenicy i grochu. Znaleziono tu też materialne dowody zajmowania się innymi rodzajami produkcji. Odkryte oprawki, szpile i grzebienie wykonane z rogów zwierząt łownych, świadczą, że rozwinięte tutaj było rogownictwo. Liczne pozostałości ceramicznego rumoszu w niektórych pomieszczeniach świadczą o produkcji garncarskiej. W Falęcínie odkryto piec do wypalania wapna zbudowane z części podziemnej (wykopu o głębokości i szerokości 3 m) i części naziemnej

o konstrukcji drewnianej oblepionej gliną. Są to dowody na rozwój wapiennictwa, które produkowało wapno palone stosowane nie tylko przy wytopie żelaza, ale również przy garbowaniu skór, do bielenia i dezynfekcji pomieszczeń. Na tym samym terenie odkryto paleniska i dość dobrze zachowane ślady kuźni z piecami wygrzewczymi, co świadczy o istnieniu tutaj kowalstwa. Wreszcie odkryto pomieszczenia produkcyjne z dużą ilością bursztynowego kruszywa, które powstało jako odpady przy produkcji bursztynowych ozdób, co stanowi dowód, że mieszkańcom ówczesnym naszej ziemi nieobce było również bursztyniarstwo.

Fot. 11. Studnia plecionkowa. Biskupice.

Fot. S. Woyda

Rys. 11 Studnia plecionkowa²

Wprawdzie osiedla naszych przodków położone były daleko na wschód od bursztynowego szlaku (Brama Morawska – Kalisz – Kruszwica – Ujście Wisły), ale znalezienie w tej części Mazowsza monet rzymskich świadczy o tym, że kupcy rzymscy penetrowali te tereny i nabywali produkowane u nas wyroby z bursztynu³.

² Dorota Słowińska *Pradzieje Brwinowa i jego okolic*

³ <http://www.otrebusy.pl/artykuly/biezace/archeologiczne-otrebusy-i-kanie>

4.4. Pomniki przyrody

W miejscowości Biskupice znajdują się dwa pomniki przyrody:

- dąb szypułkowy – na terenie Rolniczego Zakładu Doświadczalnego SGGW w Biskupicach, na polu ornym, w odległości 35 m od drogi Brwinów-Błonie (nr 720), po jej południowej stronie;
- topola biała – na terenie należącym do Skarbu Państwa, w resztkach parku podworskiego, w odległości ok. 60 m od zabudowań.

Ryc. 1 Dąb szypułkowy, *Quercus robur*, wpisany do rejestru pomników przyrody pod nr 653

Rys. 12 Dąb szypułkowy

Fot. 1 Topola biała, *Populus alba*, wpisana do rejestru pomników przyrody pod nr 654

Rys. 13. Topola biała

5 Ochotnicza Straż Pożarna w Biskupicach – stowarzyszenie i placówka użyteczności publicznej

Ważnym miejscem dla mieszkańców wsi jest remiza Ochotniczej Straży Pożarnej.

Oddział Ochotniczej Straży Pożarnej w Biskupicach powstał 22 lipca 1928 r. z inicjatywy Jana Kulisiewicza - mieszkańca Błonia a jednocześnie komendanta OSP w Błoniu oraz zaprzyjaźnionego z nim Władysława Włodarczyka - mieszkańca Biskupic.

W chwili powstania liczba członków nie przekraczała 20 osób. Jak bardzo potrzebne było utworzenie tej jednostki świadczyło zaangażowanie oraz ofiarność tutejszych i okolicznych mieszkańców: Franciszek Grabek ofiarował plac i pożyczył część materiału na budowę strażnicy, majster murarski Piotr Kulpita zbudował remizę za niewielką odpłatnością. Józef Skroński (gospodarz OSP) wykonał roboty ciesielskie, zaś dziedzic majątku Biskupice - Grabowski - sprawił strażakom umundurowanie.

Oprócz walki z żywiołem prowadzono także działalność kulturalną. Działał zespół artystyczny, który dostarczał mieszkańcom rozrywki grając komedie. Za zebrane wśród mieszkańców pieniądze (pomoc państwa była bardzo skromna) zakupiono niezbędne wyposażenie. Strażacy mieli własne konie. Do pożaru pędzili dwoma wozami: na jednym była pompa ręczna a na drugim beczka z wodą. We wrześniu 1939 roku dotarli tu wycofujący się z Poznania strażacy. Dalsza ich podróż na wschód nie miała już sensu, zawrócili więc zostawiając „chwilowo” swój samochód, który odebrali już po wojnie. W czasie okupacji w remizie strażackiej Niemcy urządzili sobie łaźnie. Nie zabezpieczyli ścian przed wilgocią i budynek niszczał.

W okresie powstania warszawskiego remiza została oddana na szpital dla rannych powstańców, których z narażeniem życia zwozili i pielęgowali tutejsi strażacy. Należy dodać, że mieszkańcy Biskupic udzielali jak najdalej idącej pomocy pacjentom i personelowi okolicznych szpitali, mimo że było to dla nich ogromne obciążenie. Młodzi chłopcy zbierali żywność dla szpitali. Młode dziewczęta służyły jako pomoc w szpitalach, tym bardziej, że część z nich już w 1939 r. przeszła przeszkolenie pierwszej pomocy medycznej. Szkolenie przeprowadzał dr Stanisław Jastrzębowski przy pomocy pielęgniarki Antoniny Jakubowicz, oboje z Brwinowa⁴.

Po wojnie w roku 1948 za własne pieniądze OSP zakupiła samochód z demobilu marki „Chevrolet”, który służył biskupickiej straży przez 10 lat.

Rys. 14. W tle budynek OSP⁵

W roku 1955 oddział otrzymał w darze od Ministerstwa Przemysłu Chemicznego i Centralnego Zarządu Farmaceutycznego motopompę. Oddział liczył w tym momencie 19 członków czynnych i 30 wspierających. Z biegiem lat dorabiano się coraz nowocześniejszego sprzętu: zakupiono samochód pożarniczy typu „Lublin” a potem „Żuka”.

⁴ Stanisław Tadeusz Rumianek, *Szpitala wojenne w Brwinowie*

⁵ Kronika OSP Biskupice

W wyposażeniu strażacy mieli już motopompy typu „Polonia 800” i wiele setek metrów węży pożarniczych. Z pomocą władz i miejscowego społeczeństwa w latach 60-tych zbudowano suszarnię węży (wspinalnię) oraz zainstalowano syrenę elektryczną.

W 1969 roku zorganizowano młodzieżową drużynę pożarniczą, w skład której wchodziło 10 członków. W kolejnych latach na wyposażeniu straży były samochody: Star 20 GBM, Star 25 GBAM i nowy samochód Star 200 GBM. Sekcja OSP Biskupice stale podnosiła swoje kwalifikacje i zdolność bojową. Brała udział w zawodach pożarniczych rejonu Pruszków zajmując czołowe miejsca.

Jubileusz 60-lecia obchodzono bardzo uroczysto w 1988 roku. Po jubileuszu 60-lecia OSP Biskupice otrzymała samochód „Star 244 GBA”. Rocznie jednostka gasiła około 30 pożarów. Jeśli istniała potrzeba wyjazdu poza własny teren dyspozycję taką wydawał 21 rejon w Pruszkowie.

Z dniem 14 kwietnia 1995 roku jednostka Straży Pożarnej w Biskupicach została włączona do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego .

W związku z jubileuszem 70-lecia działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Biskupicach ufundowany został dla oddziału nowy sztandar, który został poświęcony i przekazany w czasie uroczystości w dniu 16 sierpnia 1998 roku (stary sztandar, wraz z orłem w koronie, której nigdy nie został pozbawiony, umieszczony jest po lewej stronie ołtarza głównego w Sanktuarium Matki Bożej Prymasowskiej Wspomożycielki w Rokitnie).

W 2006 roku został samochód „Star 200 GMB” został zamieniony na samochód marki „Star 200 GBA”.

Drużyna strażacka z dużym zaangażowaniem pracowała na rzecz swojej jednostki. Strażacy z własnych środków dobudowali kuchnię i toaletę. W 2008 roku wyremontowali garaż i ocieplili strażnicę oraz wybetonowali wjazd do garażu i uprzątnęli teren wokół remizy. Gmina Brwinów sfinansowała zakup materiałów do remontów. W tym czasie na stanie jednostki znajdowały się 2 samochód typu Star 200 GBA i Star 244 GBA.

W 2009 roku ks. Krzysztof Gołębiwski - ówczesny prezes OSP Biskupice założył drużynę żeńską, która działa do dziś, rozwija się i ma coraz większe osiągnięcia.

W 2010 r. przekazano samochód Star 200 GBA do jednostki w Sokołowie Podlaskim oraz - z inicjatywy st. bryg. Andrzeja Ratyńskiego - zakupiono nowy samochód pożarniczy marki Mercedes Atego 1529 GBCA (rys.12.). Fundusze na zakup pochodziły z budżetu Gminy Brwinów, dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dotacji z Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego Komendy Głównej PSP oraz dotacji Marszałka Mazowieckiego.

Rys. 15. Samochód Mercedes Atego 1529 GBCA

Samochód Star 244 (rys. 16.) został poddany naprawom blacharskim. Usunięto skorodowane części blach, błotniki, został polakierowany cały samochód. We własnym zakresie została przymocowana nowa tapicerka w kabinie kierowcy i strażaków.

Rys. 16. Odnowiony Star 244

Dzięki zaangażowaniu strażaków stale jest modernizowany budynek strażnicy OSP.

W latach 2010-2011 Ze środków Funduszu Sołectkiego i dofinansowaniu ze środków gminy, został wymieniony dach na budynku remizy. W związku z wymianą dachu konieczny był remont świetlicy i garażu: pieniądze na materiały pochodziły z budżetu Gminy Brwinów, natomiast pracę w remont wnieśli sami strażacy.

Rys. 17. Wyremontowany garaż oraz świetlica OSP

W 2013 r. OSP obchodziła swoje 85-lecie - uroczystość jubileuszowa która odbyła się 8 września była poprzedzona długimi przygotowaniem: pomalowana została wspinaczka strażacka i drzwi do garażu, z części pieniędzy z Funduszu Sołeckiego został wybudowany chodnik do strażnicy a część wykonali społecznie strażacy własnymi siłami z wykorzystaniem materiałów ufundowanych przez jednego z miejscowych przedsiębiorców. Ponadto został uprzętnięty teren za remizą.

Rys. 68. Budynek OSP obecnie, z figurką Św. Floriana na frontowej ścianie

Obecnie Ochotnicza Straż Pożarna w Biskupicach liczy 60 członków (w tym 12 osób Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej). Strażacy nie tylko gaszą pożary, ale także czynnie uczestniczą w pracach społecznych, uroczystościach kościelnych i państwowych oraz akcjach honorowego oddawania krwi.

Strażnica OSP w Biskupicach to jedyny budynek użyteczności publicznej w rejonie kilku okolicznych sołectw. Oprócz roli ściśle związanej z funkcjonowaniem jednostki pożarniczej i zapewnieniem bezpieczeństwa przeciwpożarowego, pełni funkcję miejsca spotkań lokalnej społeczności, miejsca przeprowadzania szkoleń dla okolicznych rolników. W budynku mieści się lokal wyborczy, wykorzystywany przy przeprowadzaniu wyborów i referendów. Jest w nim również dostępny dla ogółu mieszkańców Internet, funkcjonujący w ramach Gminnej Informatycznej Sieci Edukacyjnej. Jest to również miejsce spotkań dzieci i młodzieży, która spędza tu wolny czas, jednocześnie ucząc się zasad współżycia społecznego, porządku, odpowiedzialności, dbałości i szacunku w odniesieniu do publicznego mienia, poznając historię i tradycję OSP w Biskupicach, co ma szczególnie wielkie znaczenie wychowawcze.

6 Demografia gminy Brwinów

Gmina Brwinów liczy 23.625 mieszkańców (według stanu zameldowania na pobyt stały z dnia 31.12.2013 r.). Około 53% ludności gminy mieszka w mieście Brwinów (12.464 osoby), zaś 47% na wsi (11.161 osób).

Grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią 18% terenu gminy. Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej zajmują 22,9 ha.

Stopień rozwoju infrastruktury komunalnej w gminie jest znacznie zróżnicowany.

W 2011 r., z wodociągu korzystało 60,7% ogółu ludności, z kanalizacji - 29,8%, a z sieci gazowej - 75,3%.

Tabela nr 1. Ludność gminy Brwinów na dzień 31.12.2013 r. w podziale na miejscowości

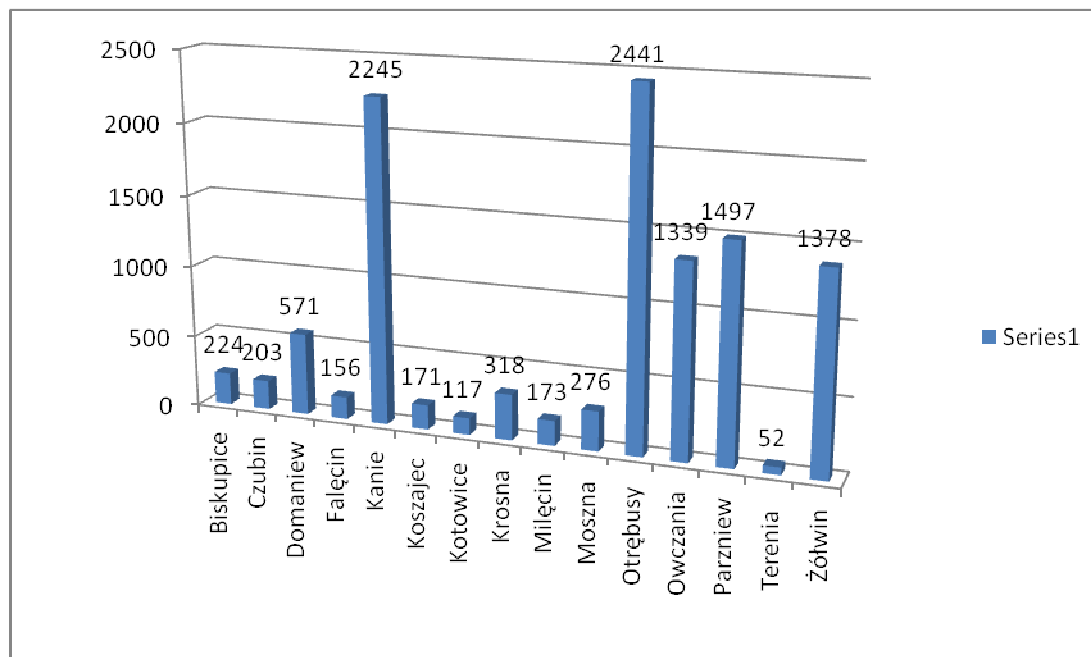
Miejscowość	Liczba mieszkańców
Biskupice	224
Brwinów	12 464
Czubin	203
Domaniew	571
Falęcín	156
Kanie	2 245
Koszajec	171
Kotowice	117
Krosna	318
Milęcín	173
Moszna	276
Otrębusy	2 441
Owczarnia	1 339
Parzniew	1 497
Terenia	52
Żółwin	1 378

Źródło: dane pozyskane z Urzędu Gminy Brwinów

Miejscowość Biskupice liczy 224 mieszkańców (stan na 31.12.2013r.), co stanowi około 1% mieszkańców całej gminy. Od kilku lat liczba mieszkańców zmienia się w bardzo niewielkim zakresie. Wpływ na to ma w znacznej mierze brak uchwalonego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który zapewniłby możliwość intensywniejszej zabudowy mieszkaniowej. Obecnie budownictwo mieszkaniowe ogranicza się tylko do rozbudowy istniejących siedlisk.

Obszar wiejski dzieli się na 15 sołectw, które zamieszkuje nieco mniej niż 50% ludności gminy. Są one zróżnicowane pod względem ilości mieszkańców i to w bardzo dużej skali. Obrazuje to poniższy wykres.

Wykres nr 1. Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach gminy Brwinów

Źródło: dane pozyskane z Urzędu Gminy Brwinów

7 Gospodarka

Na dzień 22.04.2013r. w Ewidencji Działalności Gospodarczej, prowadzonej przez Urząd Gminy Brwinów, figurowało 3.134 wpisów, z tego 1.668 podmiotów było zarejestrowanych w mieście Brwinowie, natomiast w we wszystkich sołectwach gminy - 1.466 podmioty gospodarcze.

W 2013 r. w sołectwach działalność gospodarcza wg rodzaju prowadzonej działalności kształtowała się następująco:

Tabela nr 2. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Brwinów w 2013 r. w podziale wg rodzaju prowadzonej działalności

	Rolnictwo	Górnictwo	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię	Dostawa wody, ścieki, odpady	Budowlane	Handel hurt, detal, naprawa pojazdów	Transport, gospodarka magazynowa	Zakwaterowanie, gastronomia	Informacje, komunikacja	Finanse, ubezpieczenia	Obsługa rynku nieruchomości	Działalność naukowa	Usługi administracyjne, wspierające	Przetwórstwo przemysłowe	Edukacja	Opieka zdrowotna, pomoc społeczna	Kultura, rozrywka, rekreacja	Działalność usługowa	Razem
Biskupice	2	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	7
Czubin	0	0	0	0	1	3	2	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	9
Domaniew Domaniewek	2	0	0	1	13	21	11	1	1	0	1	4	5	7	0	0	2	2	71
Fałęcin Grudów	1	0	0	0	3	1	4	0	1	0	0	0	3	1	0	0	0	1	15
Kanie	3	0	0	0	37	77	13	12	21	18	9	48	7	45	8	27	6	12	343
Koszajec	0	0	0	0	3	7	4	1	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	18
Kotowice	0	0	0	0	3	6	1	1	0	0	0	0	2	4	0	1	0	1	19
Krosna	1	0	0	0	4	10	1	1	1	0	0	3	1	0	0	0	0	0	22

Milęcín	0	0	0	0	0	5	2	0	1	0	0	2	0	0	0	1	0	0	11
Moszna	1	0	0	0	5	2	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	15
Otrębusy	6	0	0	2	52	113	19	4	24	8	3	85	10	43	10	17	10	8	414
Owczarnia	3	0	0	0	16	59	7	2	8	7	6	35	6	26	5	10	3	5	198
Parzniew	0	1	1	0	7	42	13	1	20	5	0	21	5	11	4	5	1	3	140
Terenia	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5
Żółwin	4	3	0	0	22	57	13	1	3	4	5	24	11	14	3	6	4	7	181
Razem	32	4	1	3	167	407	93	25	82	42	24	223	53	15	30	67	27	39	1469

Źródło: dane pozyskane z Urzędu gminy Brwinów

8 Rolnictwo

Użytki rolne w gminie Brwinów zajmują ok. 71,1% powierzchni gminy, zaś grunty leśne stanowią ok. 8,8%. Rolnictwo w gminie Brwinów charakteryzuje się znacznym rozdrobnieniem gospodarstw rolnych, co wpływa na ich niską rentowność. Na terenie gminy Brwinów brak jest większych grup producenckich i organizacji rolniczych, a także dużych firm producenckich i zakładów zajmujących się przetwórstwem rolno- spożywczym.

Znaczącymi terenami w gminie, pod względem produkcji rolniczej, są tereny jej północnej części w sołectwach: **Biskupice**, Czubin, Domaniew (wsie Domaniew i Domaniewek), Falęcín (wsie Falęcín i Grudów), Koszajec, Kotowice, Krosna, Milęcín, Moszna i Parzniew. Z powodzeniem są tam uprawiane rośliny okopowe (bulwiaste oraz korzenne), takie jak: marchew, cebula, buraki cukrowe, ziemniaki oraz zboża (w większości pszenica i kukurydza). Tereny południowe z sołectwami Owczarnia, Terenia i Żółwin oraz Kanie i Otrębusy to tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową - produkcja rolnicza jest tutaj znikoma.

9 Środowisko naturalne

Obszar gminy położony jest w Polsce Środkowej na Nizinie Mazowieckiej – Równinie Łowicko – Błońskiej, w centrum historycznego Mazowsza. Teren Gminy ma charakter równinny.

Północno zachodnia część gminy ma charakter rolniczy. Dominują tu gleby klasy II i III, które sprzyjają produkcji rolnej. Natomiast południowa część to głównie obszary leśne powiązane z Lasem Młochowskim.

10 Infrastruktura

10.1 Komunikacja

Gmina Brwinów posiada bardzo dobre połączenia komunikacyjne. Przez gminę przebiegają drogi wojewódzkie nr 701, 719 i 720, autostrada A2 a w przyszłości droga wojewódzka tzw. „Paszkowianka” - łącząca tzw. drogi krajowe nr 2 w Błoniu i nr 8 w Wolicy z węzłem autostrady A2 w Pruszkowie oraz drogami wojewódzkimi nr 719 w Kaniach i nr 720

w Brwinowie. Dodatkowo, przez miasto Brwinów przebiega linia kolejowa PKP oraz trasa autobusowa PKS, zaś przez Kanie, Otrębusy i Owczarnię: linia kolejowa WKD.

W sołectwach, w których sieć komunikacyjna jest utrudniona, zostały uruchomione dodatkowe, finansowane z budżetu gminy, połączenia autobusowe dowożące mieszkańców do miasta Brwinowa lub miast sąsiadujących np. Podkowy Leśnej i Pruszkowa.

Wieś Biskupice ma również dogodne położenie komunikacyjne. Podobnie jak przez miasto Brwinów, przez sołectwo przebiega droga wojewódzka nr 720 oraz autostrada A2. Gminne linie autobusowe umożliwiają mieszkańcom całej wsi dojazd do Brwinowa i Rokitna w Gminie Błonie (linia autobusowa relacji Brwinów-Biskupice-Czubin-Rokitno-Czubin-Miłęcin-Kotowice-Falęcin-Grudów-Brwinów) a ponadto mieszkańcom południowej części wsi (tzw. Biskupice-Majątek) dojazd do Brwinowa i Pruszkowa (linia autobusowa Pruszków-Domaniew-Moszna-Koszajec-Krosna-Biskupice Majątek-Brwinów-Parzniew-Pruszków).

Dzięki autostradzie A2 północne tereny gminy Brwinów (w tym wieś Biskupice leżąca między dwoma zjazdami z autostrady – Pruszków i Tłuste) mogą się stać w przyszłości miejscem atrakcyjnym dla inwestorów i bardzo dobrą lokalizacją dla centrów logistycznych.

10.2 Zaopatrzenie w wodę, sieć kanalizacyjna, sieć gazowa oraz źródła energii

Wieś Biskupice jest w pełni zwodociągowana, wodociąg wybudowano w 2004 r. Niestety nie posiada sieci kanalizacyjnej, a powodem jest zbyt mała liczba mieszkańców przypadająca na 1 km sieci kanalizacyjnej, co czyni samą budowę niezwykle kosztowną oraz wyklucza możliwość starania się o dofinansowanie zewnętrzne na budowę infrastruktury kanalizacyjnej. Wszystkie nieruchomości są wyposażone w zbiorniki bezodpływowe.

Wieś jest w pełni zgazyfikowana. Gazociąg wybudowany został w latach 1987-1988.

Każde gospodarstwo w miejscowości Biskupice ma dostęp do elektryczności. Wielkość zainstalowanej mocy energetycznej w gminie pozwala na pełne pokrycie potrzeb mieszkańców.

Przez wieś przebiega napowietrzna linia telekomunikacyjna. Większość posesji posiada telefony stacjonarne i dostęp do Internetu.

11 Analiza zasobów sołectwa Biskupice

Tabela nr 3. Analiza znaczących zasobów w miejscowości Biskupice

Rodzaj zasobu	Jest	Brak	Znaczenie			Opis zasobu
			małe	średnie	duże	
Walory krajobrazu						
Walory klimatu (mikroklimat, nasłonecznienie, itp.)	X				X	Biskupice są położone daleko od dużych aglomeracji, co zwiększa ich atrakcyjność pod względem czystego i nieskażonego środowiska
Walory szaty roślinnej	X				X	w granicach Biskupic znajduje się duża ilość łąk, pól uprawnych oraz bliskie sąsiedztwo rezerwatów
Cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	X			X		zespół stawów znajdujących się na terenie SGGW w rejonie drogi powiatowej Biskupice-Koszajec stanowiących pozostałości po wyrobiskach gliny na potrzeby okolicznych cegielni (XIX i XX w.)
Świat zwierzęcy	X		X			niewielka populacja zwierzyny łownej (zające, bażanty i sarny, dziki)
Osobliwości przyrodnicze	X			X		występują pomniki przyrody wpisane do rejestru zabytków (2 drzewa)
Wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	X			X		przez tereny Biskupic przepływa rzeka Zimna Woda
Podłoże, warunki hydrogeologiczne	X				X	w Biskupicach występują ziemie urodzajne głównie III i IV klasy, w niewielkiej części V klasy
Gleby, kopaliny		X		X		brak gleb przeznaczonych pod kopaliny
Drogi, dostępność komunikacyjna	X				X	dobra dostępność dróg i szlaków komunikacyjnych (DW nr 720, sąsiedztwo autostrady A2 oraz droga powiatowa nr 3110W Biskupice-Koszajec) komunikacja autobusowa
Środowisko kulturowe						
Walory architektury wiejskiej	x			X		Biskupice posiadają zabudowę typową dla wsi prowadzącej gospodarkę rolną oraz gospodarstwa agroturystyczne
Walory zagospodarowania przestrzennego		X			X	Biskupice nie posiadają planu zagospodarowania przestrzennego
Zabytki	X		X			na terenie Biskupic znajduje się kurhan (kwatery zbiorowa żołnierzy niemieckich i rosyjskich poległych w bitwie w X 1914r.) wpisany do gminnej ewidencji zabytków oraz kilka kapliczek przydrożnych
Zespoły artystyczne, ludowe		X	X			brak
Dziedzictwo religijne i historyczne						
Miejsca i osoby, przedmioty kultu	X			X		kapliczki przydrożne, kurhan – kwatery zbiorowa żołnierzy niemieckich i rosyjskich poległych w bitwie w X 1914 r.
Święta, odpusty, pielgrzymki	X			X		Biskupice należą do Parafii Rokitno, przez wieś przechodzą pielgrzymki do znajdującego się tam Sanktuarium Matki Bożej Prymasowskiej Wspomożycielki
Tradycje, obrzędy, gwara		X		X		brak
Legendy, podania i fakty historyczne	X				X	stanowiska archeologiczne z epoki brązu, z okresu starożytnego, rzymskiego, wczesnośredniowiecznego i średniowiecznego
Ważne postacie historyczne		X		X		brak
Obiekty, tereny, infrastruktura						
Działki pod zabudowę mieszkaniową		X			X	brak planu zagospodarowania przestrzennego pozwala wyłącznie na budownictwo siedliskowe
Działki pod domy letniskowe		X		X		brak
Działki pod zakłady usługowe i przemysł		X			X	brak

Plan odnowy miejscowości Biskupice

Rodzaj zasobu	Jest	Brak	Znaczenie			Opis zasobu
			małe	średnie	duże	
Pustostany mieszkaniowe, magazynowe, przemysłowe	X		X			pustostany dotyczą zabudowy gospodarczej gospodarstw rolnych, których właściciele zamieszkują poza Biskupicami
Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi	X				X	zabudowa Biskupic to głównie budynki mieszkalne wraz z całą zabudową gospodarczą (stodoły, obory, magazyny)
Place i miejsca publicznych spotkań	X				X	remiza Ochotniczej Straży Pożarnej
Tereny dla funkcji rekreacyjno-turystycznej	X				X	przepływająca rzeka Zimna Woda oraz glinianki na terenie Biskupic stwarzają możliwości wypoczynku nad wodą,
Miejsca sportu i rekreacji		X		X		brak
Szlaki turystyczne i ścieżki dydaktyczne		X		X		brak
Zaopatrzenie wsi w wodę	X				X	wieś Biskupice jest zwodociągowana
Skanalizowanie wsi		X			X	brak
Zgazyfikowanie wsi	X				X	wieś Biskupice jest w pełni zgazyfikowana
Gospodarka i rolnictwo						
Miejsca pracy		X		X		brak dużych zakładów, kilka podmiotów małej i średniej działalności gospodarczej, rodzinne gospodarstwa rolne
Specyficzne produkty (hodowlane, uprawne)	X				X	produkcja głównie rolna, nastawiona na uprawę warzyw i zbóż
Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe		X		X		brak
Możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne		X		X		brak
Przetwórstwo rolno-spożywcze		X		X		brak
Grupy producenckie i organizacje rolnicze		X		X		brak
Rzemiosło artystyczne		X		X		brak
Inne	X				X	we wsi funkcjonują gospodarstwa agroturystyczne oraz dom weselny
Sąsiedztwo i osoby przyjezdne						
Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (miasta, arterie)	X				X	Nieduża odległość od Brwinowa, Błonia Milanówka, Grodziska Mazowieckiego, Ożarowa Mazowieckiego i Pruszkowa
Ruch tranzytowy	X				X	duży ruch tranzytowy ze względu na przebieg drogi wojewódzkiej DW nr 720, pasa autostrady A2 oraz drogi powiatowej nr 3110W
Przyjezdni stali i sezonowi		X	X			brak
Instytucje						
Placówki opieki społecznej		X	X			brak
Szkoły		X	X			brak
Świetlica wiejska	X				X	świetlica wiejska funkcjonująca w budynku OSP
Muzea		X	X			brak
Ludzie i organizacje społeczne oraz kapitał społeczny						
Ochotnicza Straż Pożarna	X				X	OSP skupia znaczną część mieszkańców Biskupic oraz przedstawicieli sąsiednich miejscowości
Kluby sportowe		X		X		brak
Koła zainteresowań, Stowarzyszenia		X		X		brak

12 Analiza SWOT miejscowości Biskupice

Kierując się zasadami przyjętymi do kreowania strategii w otoczeniu biznesowym lub samorządowym oraz w celu podjęcia prawidłowych decyzji dotyczących kierunku rozwoju miejscowości Biskupice posłużono się jedną z najpopularniejszych technik analitycznych do planowania strategicznego – analizą SWOT. Wybór takiego narzędzia pozwolił na przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów, a także ustalenie słabych i mocnych stron miejscowości, jej najbliższego otoczenia społeczno – gospodarczego, infrastrukturalnego i przyrodniczego, które przekłada się bezpośrednio na szanse lub zagrożenia rozwoju wsi w okresie perspektywicznym.

Tabela nr 4. Analiza SWOT dla miejscowości Biskupice

ANALIZA SWOT	
<p style="text-align: center;">MOCNE STRONY</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dobre położenie i bliskość miast Brwinowa, Błonia, Pruszkowa oraz Grodziska Mazowieckiego i Ożarów Mazowieckiego; 2. Korzystny układ komunikacyjny - wieś leży przy drodze wojewódzkiej nr 720 oraz drodze powiatowej nr 3110W Biskupice-Koszajec na trasie dwóch gminnych linii autobusowych; 3. Przez wieś przechodzi pas autostrady A2 (najbliższe węzły Pruszków i Tłuste); 4. W niewielkiej odległości przebiega droga krajowa nr 2 Warszawa-Poznań; 5. Brak zakładów produkcyjnych zanieczyszczających środowisko; 6. Stosunkowo mało przekształcone środowisko naturalne, grunty rolne wysokiej klasy; 7. Dobrze rozwinięta struktura techniczna wsi, tj.: energetyczna, wodociągowa, gazociągowa i telekomunikacyjna; 8. Dobrze wyposażona i skutecznie działająca Ochotnicza Straż Pożarna; 9. Świetlica wiejska w remizie OSP. 	<p style="text-align: center;">SŁABE STRONY</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duże natężenie ruchu samochodowego (droga wojewódzka nr 720 oraz droga powiatowa nr 3110W) 2. Brak skanalizowania miejscowości; 3. Brak ciągu pieszego (chodnika) i ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 720; 4. Brak placu zabaw dla dzieci oraz boiska sportowego; 5. Brak możliwości spędzania wolnego czasu przez miejscową młodzież i dzieci; 6. zdegradowany system melioracyjny wymagający dużych nakładów inwestycyjnych i remontowych; 7. Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; 8. Braki w oświetleniu ulicznym.
<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość uzyskania środków ze źródeł zewnętrznych (dofinansowanie) na zagospodarowanie terenu OSP (m.in. budowa wjazdu, miejsc postojowych, odcinka chodnika w rejonie OSP oraz placu zabaw dla dzieci); 2. Wzrost zainteresowania obszarami wiejskimi jako miejscem zamieszkania; 3. Możliwość wykorzystania przebiegu rzeki Zimna Woda do celów rekreacyjno-wypoczynkowych; 4. Atrakcyjne tereny pod budowę mieszkaniową po uchwaleniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. 5. Wzmocnienie producentów rolnych. 6. Wzmocnienie agroturystyki. 	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie natężenia ruchu tranzytowego na drodze wojewódzkiej nr 720 oraz drodze powiatowej nr 3110W; 2. Uruchomienie uciążliwej (niepożądaney) działalności usługowej lub produkcyjnej po uchwaleniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; 3. Wzrost zagrożeń związanych z lokalnymi podtopieniami oraz powodzią będącymi skutkiem urbanizacji miejscowości po uchwaleniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; 4. Zagrożenie wynikające ze zdarzeń drogowych na blisko położonej autostradzie A2

13 Plan działań

Zapisy zawarte w Planie odnowy miejscowości Biskupice spełniają warunek zgodności z podstawowymi dokumentami rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Brwinów. Cele i zadania określone w planie są wewnętrznie zgodne a ich osiągnięcie i realizacja nie powoduje negatywnych skutków dla osiągnięcia celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu.

Dla potrzeb Gminy Brwinów opracowano dokumenty strategiczne określające cele rozwojowe, a następnie zadania, jakie powinno się zrealizować w ciągu najbliższych lat, aby poprawić sytuację społeczno-gospodarczą miejscowości wchodzącej w skład całej gminy. W celu utworzenia zbioru inwestycji, działań i zadań, jakie należy przeprowadzić w okresie krótkoterminowym i perspektywicznym na terenie wsi Biskupice posłużono się przede wszystkim sugestiami mieszkańców miejscowości a także wynikami analizy SWOT, dzięki której uzyskano zadania priorytetowe, jakie należy zrealizować w najbliższym czasie.

Należą do nich:

- uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- zagospodarowanie terenu wokół remizy OSP, w tym urządzenie placu zabaw dla dzieci oraz miejsc postojowych, budowa ogrodzenia,
- rozbudowa budynku OSP,
- budowa chodnika lub ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż DW nr 720 od zjazdu z wiaduktu nad autostradą A2 (od strony Brwinowa) do granicy wsi Czubin,
- dobudowa oświetlenia ulicznego,
- zagospodarowanie terenu wokół kurhanu z 1914 r. wraz z urządzeniem alejki pieszo-rowerowej do drogi publicznej,
- budowa kanalizacji sanitarnej.

14 Opis zadań do realizacji oraz ich uzasadnienie

1. Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Zadanie obejmuje uchwalenie MPZP dla jednostki planistycznej Biskupice.

Uzasadnienie:

Brak uchwalonego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ogranicza możliwości budownictwa mieszkaniowego oraz prowadzenia działalności gospodarczej. Obecnie jedyną możliwą formą budownictwa jest zabudowa siedliskowa, na zasadzie sąsiedniej zabudowy lub rozbudowa już istniejących siedlisk. Taka sytuacja powoduje też

zastój na rynku nieruchomości, mimo dużego zainteresowania ze strony zarówno sprzedających jak i potencjalnych nabywców.

2. Zagospodarowanie terenu wokół remizy OSP - w tym urządzenie placu zabaw dla dzieci oraz miejsc parkingowych

Zadanie obejmuje m.in. ogrodzenie nieruchomości OSP Brwinów, budowę wjazdu z drogi wojewódzkiej nr 720, budowę miejsc postojowych, budowę chodników, budowę szamba oraz budowę placu zabaw.

Uzasadnienie:

Obecnie w Biskupicach to jedyne miejsce publiczne, położone strategicznie pośrodku miejscowości, skupiające znaczną liczbę mieszkańców, częściowo urządzone i stwarzające możliwość dalszego rozwoju.

3. Rozbudowa budynku OSP

Zadanie obejmuje dobudowę garażu po północnej stronie istniejącego budynku.

Uzasadnienie:

Ochotnicza Straż Pożarna w Biskupicach posiada 3 samochody, w tym dwa samochody gaśnicze są garażowane w budynku OSP, zaś samochód osobowy - na prywatnej nieruchomości jednego ze strażaków. Rozbudowa budynku OSP o dodatkowy garaż pozwoli na zwiększenie zdolności operacyjnej jednostki.

4. Budowa chodnika lub ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż DW nr 720

Zadanie obejmuje opracowanie dokumentacji projektowej oraz budowę chodnika lub ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż DW nr 720 na odc. od zjazdu z wiaduktu nad autostradą A2 (od strony Brwinowa) do granicy wsi Czubin o długości ok. 3,2 km.

Uzasadnienie:

Zwiększanie się ruchu tranzytowego na drodze wojewódzkiej nr 720 jednocześnie zmniejsza bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów poruszających się po poboczu lub skraju jezdni.

5. Dobudowa oświetlenia ulicznego

Zadanie obejmuje dobudowanie punktów oświetlenia ulicznego dla mieszkańców Biskupic.

Uzasadnienie:

Dobudowy oświetlenia ulicznego wymagają fragmenty DW 720 na odcinku od posesji nr 5 do nr 10 oraz na odcinku od pierwszych zabudowań wsi Biskupice do chodnika

wzdłuż wiaduktu nad autostradą. Odcinkami tymi porusza się znaczna ilość pieszych i rowerzystów, a jednocześnie jest intensywny ruch pojazdów. Po zmroku i we wczesnych godzinach rannych widoczność pieszych jest bardzo słaba i stwarza to duże niebezpieczeństwo.

6. Zagospodarowanie terenu wokół kurhanu z 1914 r. wraz z urządzeniem alejki pieszo-rowerowej do drogi publicznej

Zadanie obejmuje wykup od osób prywatnych gruntu położonego pod kurhanem i w jego bezpośrednim sąsiedztwie oraz pasa gruntu pod urządzenie alejki pieszo-rowerowej w kierunku drogi publicznej a także wykonanie prac rekonstrukcyjnych kopca i zagospodarowania terenu wokół niego wraz z urządzeniem alejki pieszo-rowerowej zapewniającej dostęp do drogi publicznej.

Uzasadnienie:

Na terenie Biskupic na gruntach prywatnych znajduje się położony zaniedbany kurhan (kwatery zbiorowe żołnierzy niemieckich i rosyjskich poległych w bitwie w X 1914r.) wpisany do gminnej ewidencji zabytków, wymagający podjęcia prac rekonstrukcyjnych, uporządkowania i zagospodarowania terenu w jego najbliższym sąsiedztwie oraz zapewnienia możliwości dostępu z drogi publicznej. Zgodnie z przepisami obowiązującej ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych, groby wojenne bez względu na narodowość i wyznanie osób, w nich pochowanych, oraz formacje, do których osoby te należały, mają być pielęgnowane i otaczane należnym tym miejscom szacunkiem i powagą. Mieszkańcy Biskupic, kierując się ww. zasadami postulują podjęcie działań zmierzających do należytego uhonorowania poległych żołnierzy niemieckich i rosyjskich pochowanych w zbiorowej mogile na polach biskupickich.

7. Budowa kanalizacji sanitarnej

Zadanie obejmuje wybudowanie kanalizacji sanitarnej dla mieszkańców Biskupic.

Uzasadnienie:

Obecnie rozwiązaniem dla zagospodarowania nieczystości płynnych są szamba przydomowe. To rozwiązanie ma jednak wiele wad – powoduje przede wszystkim wielkie obciążenie finansowe dla mieszkańców (obecnie opłata wynosi ok. 17-18 zł/m³). Ponadto takie budowle stanowią duże zagrożenie zanieczyszczenia środowiska (nieszczelność szamb).

15 Szacunkowy koszt planowanych przedsięwzięć

Plan odnowy miejscowości Biskupice obejmuje planowane zadania inwestycyjne i bieżące.

Źródłami finansowania Planu odnowy miejscowości Biskupice będą:

- ✓ Środki w ramach programów operacyjnych przewidzianych w latach 2007-2013;
- ✓ Środki w ramach programów operacyjnych przewidzianych w latach 2014-2020;
- ✓ Środki własne gminy Brwinów;
- ✓ Inne zewnętrzne źródła finansowania

Tabela nr 7. Szacunkowy koszt planowanych działań

L.p.	Nazwa zadania	Szacunkowy koszt realizacji zadania [PLN]
1.	Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	50.000
2.	Zagospodarowanie terenu wokół remizy OSP - w tym urządzenie placu zabaw dla dzieci oraz miejsc parkingowych, budowa ogrodzenia	250.000
3.	Rozbudowa budynku OSP	300.000
4.	Budowa chodnika lub ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż DW nr 720	3.000.000
5.	Dobudowa oświetlenia ulicznego	150.000
6.	Zagospodarowanie terenu wokół kurhanu z 1914 r. wraz z urządzeniem alejki pieszo-rowerowej zapewniającej dostęp do drogi publicznej	150.000
7.	Budowa kanalizacji sanitarnej	5.000.000

16 System wdrażania i monitoringu

Wdrażanie Planu odnowy miejscowości Biskupice rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Miejskiej w Brwinowie. Realizację Planu powierza się: Burmistrzowi Gminy Brwinów, Sołtysowi wsi Biskupice oraz Radzie Sołeckiej Biskupic.

Monitorowanie każdego działania będzie polegało na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych. W monitoringu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Brwinów zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości. Monitorowanie odbywać się będzie w formie bezpośredniej, polegającej na dokonywaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu rzeczywistego stanu realizacji działań oraz pośredniej - sprawozdawczej, polegającej na analizowaniu materiałów, statystyk itp.

17 Podsumowanie

Opracowany Plan odnowy zakłada realizację kilku zadań na terenie miejscowości Biskupice, co przyczyni się do pobudzania aktywności środowiska lokalnego oraz stymulowania współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscowością i jej społecznością.

Założone w Planie cele przewidują możliwość rozwoju wsi Biskupice, pod kątem miejscowości przyjaznej, bezpiecznej dla mieszkańców, oferującej spokój, czyste i naturalne środowisko.

Realizacja Planu odnowy miejscowości Biskupice ma służyć rozwojowi miejscowości, integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz poprawieniu bezpieczeństwa na terenie wsi.

Spis rysunków, wykresów, tabel

Spis rysunków

- Rysunek nr 1 – Mapa gminy Brwinów
- Rysunek nr 2 – Mapa gminy Brwinów wraz z okolicznymi gminami
- Rysunek nr 3 – Mapa gminy Brwinów z podziałem na sołectwa
- Rysunek nr 4 – Figura Matki boskiej
- Rysunek nr 5 – Przydrożna kapliczka z krzyżem
- Rysunek nr 6 – Przydrożny krzyż
- Rysunek nr 7 – Krzyż z kapliczką
- Rysunek nr 8 – Kurhan z 1914 r.
- Rysunek nr 9 – Zabytkowe tablice na kurhanie
- Rysunek nr 10 – Zachodnio-mazowieckie Centrum Hutnictwa
- Rysunek nr 11 – Studnia plecionkowa
- Rysunek nr 12 – Dąb szypułkowy
- Rysunek nr 13 – Topola biała
- Rysunek nr 14 – Budynek OSP
- Rysunek nr 15 – Samochód Mercedes ATEGO 1529 GBCA
- Rysunek nr 16 – Wyremontowany garaż oraz świetlica
- Rysunek nr 17 – Odnowiony Star 244
- Rysunek nr 18 – Budynek OSP obecnie, z figurką Św. Floriana na frontowej ścianie

Spis wykresów

- Wykres nr 1 – Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach gminy Brwinów

Spis tabel

- Tabela nr 1 – Ludność gminy Brwinów na dzień 31.12.2013 r. w podziale na miejscowości
- Tabela nr 2 – Ilość podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w gminie Brwinów w 2013 r. w podziale wg rodzaju prowadzonej działalności
- Tabela nr 2 – Ilość podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w sołectwach
- Tabela nr 3 – Analiza znaczących zasobów w miejscowości Biskupice
- Tabela nr 4 – Analiza SWOT dla miejscowości Biskupice
- Tabela nr 5 – Szacunkowy koszt planowanych działań

Bibliografia

1. BIP Gminy Brwinów, „Statut gminy Brwinów”, 2010
2. Główny Urząd Statystyczny, „Vademecum Samorządowca”, 2011
3. Bronisław Chlebowski, Władysław Walewski, „Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich”, Warszawa 1886
4. Strona internetowa www.pl.wikipedia.org
5. Dorota Słowińska, „Pradzieje Brwinowa i jego okolic”, GOK Brwinów
6. Karty gminnej ewidencji zabytków uzyskane z Urzędu Gminy Brwinów
7. Strona internetowa www.mazowsze.waw.pl
8. Informacje pozyskane od Urzędu Gminy Brwinów
9. Rumianek S.: Szpitale wojenne w Brwinowie 1944-45. Brwinowskie zeszyty historyczne. N°1, Brwinów, listopad 2008.
10. Pradzieje Brwinowa i jego okolic. Wydawca: Ośrodek Kultury w Brwinowie.
11. <http://www.otrebusy.pl/artykuly/biezace/archeologiczne-otrebusy-i-kanie>, Wykopaliska Otrębus i Kań, Edmund Gajda.
12. Pacanowska A. „Przydrożne obiekty sakralne. Kapliczki, figury i krzyże występujące na terenie Miasta i Gminy Brwinów”.
13. Kronika Ochotniczej Straży Pożarnej w Biskupicach.
14. Ewidencja Miejsc Pamięci Narodowej.

Artykuły:

- <http://www.brwinow.com/index.php?option=articles&task=viewarticle&artid=43&Itemid=3>
- <http://www.brwinow.com/index.php?option=articles&task=viewarticle&artid=36&Itemid=3>
- <http://www.brwinow.com/index.php?option=articles&task=viewarticle&artid=131&Itemid=3>
- <http://www.brwinow.com/index.php?option=articles&task=viewarticle&artid=107&Itemid=3>
- <http://www.brwinow.com/index.php?option=articles&task=viewarticle&artid=101&Itemid=3>
- <http://www.brwinow.com/index.php?option=articles&task=viewarticle&artid=43&Itemid=3>
- <http://www.brwinow.com/index.php?option=articles&task=viewarticle&artid=16&Itemid=84>
- <http://www.otrebusy.pl/artykuly/biezace/archeologiczne-otrebusy-i-kanie>
- <http://www.brwinow.com/index.php?option=articles&task=viewarticle&artid=42&Itemid=3>
- <http://archiwum.wiz.pl/2001/01050500.asp>
- <http://www.powiat.pruszkow.pl/index.php?cmd=zawartosc&opt=pokaz&id=70>
- <http://www.brwinow24.pl/2013/03/rok-1661/>
- <http://www.brwinow24.pl/2013/01/powstanie-styczniowe-1863-1864/>